

DF-001-0014107

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Economics : Paper - VIII

(*Macro Economics - II*)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014107

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) આંતરિક વિકલ્પનાં આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) પ્રશ્ન નં.1 M.C.Q. પ્રશ્નોનાં જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
(3) જમણી બાજુનાં આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1 આંતરિક વિકલ્પનાં આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : **20**

- (1) યુદ્ધ પુરુ થયા પછી અર્થતંત્રમાં જે ફુગાવો સર્જાય તેને કેવો ફુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
(A) યુદ્ધકાલીન (B) શાંતિકાલીન ફુગાવો
(C) યુદ્ધોત્તર ફુગાવો (D) અલ્પકાલીન ફુગાવો
- (2) સરકાર દ્વારા જે ખર્ચ કરવામાં આવે તે ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ કરનાર ન હોય તો તે ખર્ચને શું કહેવામાં આવે છે ?
(A) મૂડીમૂલક ખર્ચ (B) મહેસૂલી ખર્ચ
(C) ઉત્પાદકીય ખર્ચ (D) બિન-ઉત્પાદકીય ખર્ચ
- (3) સરકાર કેવા પ્રકારના ફુગાવાને ડામવામાં સફળ થઈ શકે છે ?
(A) અલ્પકાલીન (B) દીર્ઘકાલીન
(C) મધ્યકાલીન (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાંથી એકેય નહીં
- (4) ફુગાવાની સ્થિતિમાં અર્થતંત્રમાં કયા પરિબલમાં વધારો થાય છે ?
(A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં (B) આવકમાં
(C) કિંમતમાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં

- (5) નીચેનામાંથી કઈ ઘટનાં અર્થતંત્રમાં તેજી-મંદીનાં વમળોને પેદા કરે છે ?
- (A) વસ્તીવૃદ્ધિની ઘટના (B) વ્યાપાર ચક્રની ઘટના
(C) કુદરતી આપત્તિની ઘટના (D) રાજકીય ઉથલપાથલની ઘટના
- (6) વ્યાપાર ચક્રનો માનસશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો કયા અર્થશાસ્ત્રી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ છે ?
- (A) પ્રો. જેવન્સ (B) પ્રો. શુમ્પીટર
(C) પ્રો. હાયેક (D) પ્રો. પીગુ
- (7) જ્યારે અર્થતંત્રમાં બચતો અને મૂડીરોકાણ એ બંને સરખા થાય ત્યારે અર્થતંત્રમાં શું સર્જાય છે ?
- (A) અસમતુલા (B) વિષમતા
(C) સમતુલા (D) સ્થિતિસ્થાપકતા
- (8) મુખ્ય વ્યાપારચક્રો કયા અર્થશાસ્ત્રીના નામે ઓળખાય છે ?
- (A) પ્રો. જોસેફ કિચન (B) પ્રો. જગલર
(C) પ્રો. કોન્ડ્રેટીફ (D) પ્રો. હેબરલર
- (9) દરેક મુખ્ય વ્યાપાર ચક્રમાં કેટલા વધુ વ્યાપાર ચક્રો જોવા મળે છે ?
- (A) 2 અથવા 3 (B) 4 અથવા 5
(C) 3 અથવા 4 (D) 8 અથવા 10
- (10) વ્યાપાર ચક્રનાં કયા તબક્કામાં ભાવ, ઉત્પાદન, રોજગારી અને આવકમાં ધીમો વધારો થાય છે ?
- (A) તેજી (B) સુધારણા
(C) મંદી (D) ઓટ
- (11) વિકસિત દેશોમાં સંક્રાંત બેકારીનું પ્રમાણ કેટલા ટકા જોવા મળે છે ?
- (A) 8% (B) 12%
(C) 3% (D) 5%
- (12) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ કેવા અર્થતંત્રની ધારણા કરેલ છે ?
- (A) સંરક્ષણાત્મક અર્થતંત્ર (B) મુક્ત અર્થતંત્ર
(C) નિયંત્રિત અર્થતંત્ર (D) અંકુશયુક્ત અર્થતંત્ર

- (13) રોજગારીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સૌપ્રથમ કોણે રજૂ કર્યો ?
- (A) પ્રો. એ.સી. પીગુ (B) પ્રો. જે.એસ. મિલ
(C) પ્રો. જે.એમ. કેઈન્સ (D) પ્રો. જે.એમ. ક્લાર્ક
- (14) સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ અને સીમાંત બચતવૃત્તિ એ બંનેનો સરવાળો કેટલો થાય છે ?
- (A) ચાર (B) બે
(C) ત્રણ (D) એક
- (15) વધારાની આવક અને વધારાનાં ખર્ચ વચ્ચેનો ગુણોત્તર = ?
- (A) સીમાંત વપરાશવૃત્તિ (B) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ
(C) કુલ વપરાશવૃત્તિ (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં
- (16) વપરાશ ખર્ચ કઈ બાબત પર આધાર રાખે છે ?
- (A) આવકનું પ્રમાણ (B) આવકનું પ્રમાણ અને વપરાશ વૃત્તિ
(C) વપરાશ વૃત્તિ (D) ત્રણેયમાંથી એકપણ નહીં
- (17) કેવા પ્રકારનાં પરિવર્તનોનો સમય નક્કી હોય છે ?
- (A) મોસમી પરિવર્તનો (B) દીર્ઘકાલીન પરિવર્તનો
(C) ચક્રાકાર પરિવર્તનો (D) આકસ્મિક પરિવર્તનો
- (18) તેજાનાં સમયમાં રોજગારી વધતાં કેવી વસ્તુઓની માંગમાં વધારો થાય છે ?
- (A) મોજશોખની વસ્તુઓ (B) વપરાશી વસ્તુઓ
(C) સુખ-સગવડની વસ્તુઓ (D) બિન-વપરાશી વસ્તુઓ
- (19) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત થઈ ગયા પછી ઉત્પાદનનાં સાધનોની માંગ વધતાં ક્યાં પરિબલમાં વધારો થાય છે ?
- (A) સીમાંત ખર્ચ (B) વૈકલ્પિક ખર્ચ
(C) સરેરાશ ખર્ચ (D) કુલ ઉત્પાદન ખર્ચ
- (20) મંદીમાંથી બહાર નીકળવા માટે ક્યાં પરિબલમાં ઘટાડો કરવો જોઈએ ?
- (A) આર્થિક નિયંત્રણોમાં (B) વ્યાજદરમાં
(C) કરવેરામાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં

- 2 કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 10
- (1) પ્રો. હોટ્ટેનો વ્યાપાર ચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (2) કુગાવાની વિવિધ અસરો સમજાવો.
- 3 કોઈપણ એકનો જવાબ આપો : 10
- (1) પ્રો. કેઈન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (2) વ્યાપાર ચક્રનાં તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) વ્યાપારચક્રનાં લક્ષણો
- (2) કુગાવાજન્ય ખાધ
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
- (1) પ્રો. જે. બી. સેનો બજારનો નિયમ
- (2) કુગાવાનાં કારણો
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) 14
- (1) આર્થિક પરિવર્તનોનાં પ્રકારો જણાવો.
- (2) કુગાવાનાં પ્રકારો જણાવો.
- (5) પ્રો. પીગુનો વેતનકાપનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (4) પ્રો. હાયેકનાં સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Answer all the questions on the basis of internal option.
(2) Question no. 1 MCQ should be answered in the answer book.
(3) Right side figures show the mark of the question.

1 Answer all the MCQs on the basis of the internal option : **20**

- (1) What name will you give to the inflation when it occurs after the war ?
(A) Battle applicable inflation
(B) Peace applicable inflation
(C) As the war inflation
(D) Short term inflation
- (2) What is to be called when the expense done by the government is not resulted in ?
(A) Capital expense
(B) Revenue expense
(C) Production expense
(D) Non-production expense
- (3) What type of inflation the Government can be successful in preventing it ?
(A) Transitory (B) Chronic
(C) Medieval (D) None of these
- (4) Which factor increases due to inflation in economy ?
(A) Production cost (B) Income
(C) Price (D) All above three
- (5) Which of the following event produces boom and bare in economy ?
(A) The phenomenon of population growth
(B) Trade cycle event
(C) Natural calamity event
(D) Political upheaval event

- (6) Which economist presented the physiological theory of trade-cycle ?
- (A) Prof. Jevans (B) Prof. Schumpeter
(C) Prof. Hayek (D) Prof. Pigou
- (7) What come out when both saving and capital investment go side by side ?
- (A) Unbalance (B) Inclemency
(C) Balance (D) Elasticity
- (8) Main trade-cycle is known for which economist ?
- (A) Prof. Joseph Kichan
(B) Prof. Juglar
(C) Prof. Kondretieff
(D) Prof. Heberlar
- (9) How many additional trade-cycles are noticed in every main trade-cycle ?
- (A) 2 or 3 (B) 4 or 5
(C) 3 or 4 (D) 8 or 10
- (10) In which step of trade-cycle increases slowly in cost, production, employment and income ?
- (A) Boom (B) Reformation
(C) Depression (D) Reflux
- (11) What is the transitional unemployment rate in the developed country ?
- (A) 8% (B) 12%
(C) 3% (D) 5%
- (12) Which type of economy is assumed by the classical economists ?
- (A) Defensive economy (B) Free economy
(C) Controlled economy (D) Uncontrolled economy
- (13) Who found out the first modern employment theory ?
- (A) Prof. A. C. Pigou (B) Prof. J. S. Mill
(C) Prof. J. M. Keynes (D) Prof. J. M. Clerk

- (14) What is the total sum of marginal propensitive of consume and marginal propensitive of saving ?
(A) Four (B) Two
(C) Three (D) One
- (15) The ratio between additional income and additional expenditure is ?
(A) Marginal propensitive of consume
(B) Average propensitive of consume
(C) Total propensitive of consume
(D) None of the above
- (16) On which matter is the expenditure based on ?
(A) Income proportion
(B) Proportion of income and expenditure
(C) Propensitive of consume
(D) None of the above
- (17) Which type of fluctuation period is fixed ?
(A) Seasonal fluctuation
(B) Long-lasting fluctuation
(C) Cyclical fluctuation
(D) Random fluctuation
- (18) Which type of demand increases when employment demand increases during the boom time ?
(A) Luxury goods
(B) Consumer goods
(C) Happiness of conveniences goods
(D) Non-consumer goods
- (19) Which factors increases when demand of productivity increases after getting full employment ?
(A) Marginal cost (B) Optional cost
(C) Average cost (D) Total production cost
- (20) Which factor is to be considered to come out recession ?
(A) In economic restriction
(B) In interest rate
(C) In tax
(D) Above all three

- 2** Write answer any one question : **10**
- (1) Explain the trade cycle theory of Prof. Howtrey.
 - (2) Explain the various effects of inflation.
- 3** Write answer any one question : **10**
- (1) Explain the employment theory of Prof. Keynes.
 - (2) Discuss the stages of trade-cycle.
- 4** (a) Write short note : (any **one**) **8**
- (1) Characteristics of trade-cycle
 - (2) Inflation gap
- (b) Write short note : (any **one**) **8**
- (1) The market theory of Prof. J. B. Say
 - (2) Causes of Inflation.
- 5** Write short answers : (any **one**) **14**
- (1) Examine the types of economic fluctuation
 - (2) Examine the types of inflation
 - (5) Explain the wage-cut theory of Prof. Pigou
 - (4) Examine the limitations of Prof. Hayek.
-